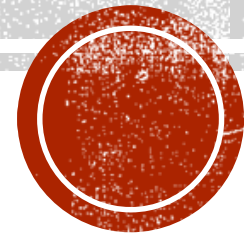

PSIHOLOGIE POLITICĂ - CURS

Prof.univ.dr. Alin Gavreliuc
Departamentul de Psihologie
Facultatea de Sociologie și Psihologie
UVT

LOCUL ȘI ROLUL PSIHOLOGIEI POLITICE ÎN ȘTIINȚELE SOCIALE CONTEMPORANE

- J. A. Krosnik (2002/2017): ”*cît de psihologică este psihologia politică?*”
  - **Studiul fenomenologiei puterii**
  - Tradiții importante / definiiri alternative / opțiuni metodologice concurente / genealogii intelectuale și instituționale distincte

PERSPECTIVE / ACCEPȚIUNI / PSY POL

- 1. **Examinarea raporturilor dintre dimensiunile psihologice** (comportamente, opinii, expectații, atitudini, valori, mentalități) și **universul politic** (instituții politice și actorii principali) - // comportament politic (*political behavior*) - *asocierea dintre dimensiunea psihologică individuală și dimensiunea psihologică structural-instituțională* = **PSIHOLOGIA SOCIALĂ** (perspectiva tutelară) / = *canonul*.
  - Legătura dintre comportamentul politic în sens larg = cel explicit electoral ... implicat politic (anagajamentul civic, capitalul social – încrederea interpersonală și inter-instituțională, practicile antreprenoriale...) // variabile structurale (natura sistemului politic, calitatea democrației, indicatorii socio-economici, demografici...; atitudini față de actanții politici de prim-plan. (Shanto Iyengar, William McGuire, Margaret Hermann))
- 2. **Studierea proceselor de socializare politică** (achiziționarea normelor /valorilor politice) = raporturile dintre anumite structuri sociale // psihologice (ex. ipoteza frustrare-agresiune) = **SOCIOLOGIA** (Michel Louis Rouquette)
- 3. **Evoluția formelor de instituționalizare politică** (raportul supunere/dominație/rituri, investirea simbolică a puterii) = **ISTORIA MENTALITĂȚILOR** (Lucien Febvre, March Bloch, Jacques Le Goff, Philippe Ariès, Georges Duby, Jean Delumeau) – v. experimentul instituțional *Pasts (CEU)* – Sorin Antohi – raporturile dintre memoria individuală-memoria socială-istorie-societate // modificările traumatice ale personalității provocate de sistemele totalitare, consecințele simbolice și sociale generate de derivatele identitare.

PERSPECTIVE / ACCEPȚIUNI / PSY POL

- 4. **Explorarea explicațiilor ideologice** – critică rațională a realității sociale /calitatea etică a societății = **ȘTIINȚE POLITICE** - v. demersul exemplar – G. Almond, S. Verba = cultura civică – evaluarea stării de ”sănătate socială” = perspectiva comparativă // repune problema kantiană a calității etice a societății (*”omul nu trebuie folosit nicicând ca mijloc, doar ca scop”*).
- 5. **Întruparea socială a unor constructe teoretice cu conținut politic** (cetățenia, legitimitatea, charisma, alegerea rațională etc) = **FILOSOFIA POLITICĂ**
- 6. **Studiul crizelor de personalitate într-un context social de ruptură** = fenomene sociale deviante – războiul, revoluția, genocidul, epurările etnice, rasiale, confesionale = conduite deviante extreme - **PSIHOPATOLOGIA SOCIALĂ** – de la *Originile totalitarismului* – Hannah Arendt /// Philip Zimbardo (psihologia terorismului).

SINTEZA

- PSIHOLOGIA POLITICĂ = ***studiul sistematic al raporturilor interpersonale de putere între subiecții individuali inserați într-un context social, politic, istoric, cultural determinat.***
- De la *Marele Inchizitor* – F.M. Dostoievski ... ”povara libertății” – Erich Fromm = resorturile ”chemării supunerii”.
- Perspectiva integratoare = ANTROPOLOGIE CULTURALĂ

PSIHOLOGIA POLITICĂ ÎN ROMÂNIA

- Alina Mungiu-Pippidi (2002) – *Politica după comunism: structură, cultură și psihologie politică* (Humanitas)
- Lavinia Betea (2001) – *Psihologie politică. Individ, lider, mulțime* (Polirom)
- Laurențiu Maricuțoiu (2006) – *Psihologie politică* (Institutul European)
- -----
- Gabriel Bădescu – capital social
- Bogdan Voicu – WVS
- Dumitru Sandu – tipuri sociale ale tranziției

